

**Szkoła Podstawowa
im. Marii Konopnickiej
w Sokółkach**

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO -
PROFILAKTYCZNY**

na rok szkolny 2024/2025

PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986). • Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750).
4. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737).
5. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
6. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
7. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162).
8. Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
9. Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
12. Podstawowe kierunki polityki oświatowej państwa na rok 2024/2025,

Ponadto wykorzystano:

1. Statut Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Sokółkach.
2. Standardy Ochrony Małoletnich.
3. Raport „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski (https://mlodeglowy.pl/wp-content/uploads/2023/04/MŁODE-GŁOWY.-Otwarcie-o-zdrowiu-psychicznym_-Raport-final.pdf)
4. Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka, Warszawa 2023 (<https://brpd.gov.pl/wp-content/uploads/2023/04/Za%C5%82%C4%85cznik-nr-4.-Raport-z-badania-jako%C5%9Bci-%C5%BCycia-dzieci-i-m%C5%82odzie%C5%BCy-pespektywa-dzieci-i-ich-rodzic%C3%B3w.-Obszar-samopoczucie-psychiczne.pdf>)

Przy opracowaniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły uwzględniono:

1. Dotychczasowe doświadczenia szkoły.
2. Wyniki diagnozy przeprowadzonej w poprzednim roku szkolnym w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów.
3. Uwagi dotyczące głównych problemów opiekuńczo-wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku.
4. Wyniki przeprowadzonych badań na temat sytuacji wychowawczej, opiekuńczej oraz zagrożeń występujących w szkole i środowisku.
5. Wnioski z nadzoru pedagogicznego przeprowadzonego w roku szkolnym 2023/2024.

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Sokółkach opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków z ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2023/2024,

- wniosków i analiz wynikających z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych (obserwacje, ankiety, analiza dokumentacji, rozmowy i wywiady).

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Instytucje współpracujące

Realizację programu Wychowawczo – Profilaktycznego szkoły wspierać będą następujące instytucje:

1. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Olecku
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowalach Oleckich
3. Gminne Centrum Kultury w Kowalach Oleckich
4. Komenda Policji w Olecku
5. Sąd Rodzinny w Olecku –Kuratorzy Sądu Rodzinnego i Nieletnich w Olecku
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
6. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olecku

Programy narodowe i krajowe:

- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii,
- Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV,
- Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przestępczości wśród Dzieci i Młodzieży,
- Narodowy Program Zdrowia.

WYCHOWANIE W PODSTAWIE PROGRAMOWEJ SZKOŁY.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz.356 z późn. zm.)

Działalność wychowawcza szkoły należy do podstawowych celów polityki oświatowej państwa. Wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem rodziny i szkoły, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców, ale także i państwa, do którego obowiązków należy stwarzanie właściwych warunków wychowania. Zadaniem szkoły jest ukierunkowanie procesu wychowawczego na wartości, które wyznaczają cele wychowania i kryteria jego oceny. Wychowanie ukierunkowane na wartości zakłada przede wszystkim podmiotowe traktowanie ucznia, a wartości skłaniają człowieka do podejmowania odpowiednich wyborów czy decyzji. W realizowanym procesie dydaktyczno-wychowawczym szkoła podejmuje działania związane z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.

ZADANIA SZKOŁY:

1. Wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele);
2. Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej;
3. Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób;
4. Rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
5. Rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;
6. Ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności;
7. Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;
8. Wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat;
9. Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji;
10. Wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej;
11. Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość;
12. Zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy;
13. Ukierunkowanie ucznia ku wartościom.

UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

RODZICE:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka,
- znają i akceptują program wychowawczo - profilaktyczny proponowany przez szkołę,
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą,
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły, uczestniczą we wszystkich spotkaniach organizowanych przez szkołę,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież,
- uczestniczą w zebraniach, pedagogizacji i programach skierowanych do rodziców.

DYREKTOR:

- dąży do współpracy Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców, Samorządu Uczniowskiego w procesie profilaktyki,
- planuje rady szkoleniowe z zakresu profilaktyki,
- analizuje możliwości szkoły w dziedzinie realizacji programu,
- ustala zasady postępowania w przypadku występowania problemów uzależnienia i nieprzestrzegania statutu (współpraca z gronem pedagogicznym, pedagogiem, psychologiem, specjalistami spoza szkoły),
- kontroluje realizację programu wychowawczo-profilaktycznego w szkole i dba o właściwy podział obowiązków w jego ramach oraz o systematyczne dokumentowanie jego realizacji (wpisy w e-dziennikach, psychologa, pedagoga),
- zna przepisy prawne dotyczące działalności profilaktyki szkoły,
- podejmuje ostateczną decyzję wobec uczniów, którzy nie przestrzegają statutu szkoły,
- sprzyja pozytywnym relacjom nauczyciel – uczeń, nauczyciel – rodzic, między uczniami,

WYCHOWAWCY KLAS:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się,
- realizują Program Wychowawczo – Profilaktyczny,
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów,
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- integrują i kierują zespołem klasowym,,
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego,
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów,
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji,

- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie,
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy, imprezy klasowe,
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem i pielęgniarką,
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno – pedagogiczną, sądami rodzinnymi,
- kształtują właściwą postawę szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie,
- wzmacniają edukację ekologiczną w szkole. Rozwijają postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne,
- rozwijanie zainteresowań poznaniem polskiej historii kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych,

NAUCZYCIELE:

- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności, samodzielności i kreatywności,
- kształcą i wychowują uczniów w duchu patriotyzmu,
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów,
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia,
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą,
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły,
- zapewniają wsparcie psychologiczno-pedagogiczne w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy,
- kształtują właściwą postawę szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie,
- rozwijanie zainteresowań poznaniem polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych,
- wzmacniają edukację ekologiczną w szkole. Rozwijają postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne,
- kształtują zachowania patriotyczne u uczniów poprzez aktywne uczestnictwo uczniów w obchodach uroczystości narodowych,

UCZNIOWIE, SAMORZĄD UCZNIOWSKI:

- przestrzegają regulaminy szkolne,
- współorganizują imprezy i akcje szkolne,
- znają i przestrzegają normy zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej,
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa,
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swoje prawo do samorządności,
- kierują swoim rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni,
- prowadzą zdrowy i higieniczny tryb życia i dbają o środowisko naturalne,

- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej.

PEDAGOG I PSYCHOLOG SZKOLNY:

- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów,
- diagnozują sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- udzielają pomocy psychologiczno – pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci,
- inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
- pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspiera nauczycieli i pracowników szkoły, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (patrz: „*MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym*” aut. J. Flis, M. Dębski, *Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka*).
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej.

PIELĘGNIARKA SZKOLNA:

- dokonywanie profilaktycznych badań bilansowych – przesiewowych stanu zdrowia uczniów,
- prowadzenie zajęć z uczniami na temat zdrowego stylu życia, profilaktyki uzależnień, radzenia sobie ze stresem, HIV/AIDS.
- realizowanie programów zdrowotnych,
- propagowanie informacji dotyczących profilaktyki chorób, organizowanie gazetek ściennych na temat zdrowia,
- udziela pierwszej pomocy przedmedycznej na terenie szkoły uczniowi, który wymaga takiej interwencji,
- wzywa pogotowie ratunkowe, jeśli wymaga tego stan zdrowia ucznia,
- powiadamia dyrektora szkoły o każdej interwencji w sytuacji, gdy stwierdzi, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem w sytuacjach kryzysowych, wymagających udzielenia uczniowi pomocy psychologiczno – pedagogicznej lub gdy podejrzewa, że uczeń ma problemy zdrowotne spowodowane zaniedbywaniem stanu zdrowia lub złym odżywianiem.

PRACOWNICY ADMINISTRACJI I OBSŁUGI:

- uczestniczą w organizowanych w szkole szkoleniach z funkcjonariuszami policji na temat reagowania w sytuacjach kryzysowych mających miejsce na terenie szkoły (podejrzenie, że uczeń znajduje się pod wpływem narkotyków, alkoholu, posiada substancję przypominającą narkotyk, dokonał czynu karalnego, stał się ofiarą przemocy),
- informują dyrektora szkoły lub pedagoga czy psychologa szkolnego, wychowawcę lub nauczyciela o każdej zaobserwowanej sytuacji kryzysowej wymagającej interwencji pracownika szkoły.

Ponadto zadaniem szkoły jest:

1. Edukacja prozdrowotna - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.
2. Kształtowania postaw obywatelskich, społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna. Zadaniem szkoły jest wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat.
4. Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych.
5. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.
6. Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.
7. Dbłość o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka, kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego, w tym upowszechnianie wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju, motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska oraz rozwijanie zainteresowania ekologią.

WARTOŚCI:

Zadaniem szkoły jest ukierunkowanie procesu wychowawczego na wartości, które wyznaczają cele wychowania i kryteria jego oceny. Wartości to rzeczy i sprawy ważne i pożądane. To życiowe drogowskazy, standardy myśli, postaw i zachowań. Mówią o tym, kim jesteśmy, jak żyjemy i jak traktujemy innych ludzi. Decydują o kryteriach ocen, decyzji i wyborów. Najważniejszymi wartościami społeczności Szkoły Podstawowej im Marii Konopnickiej w Sokółkach są:

- Patriotyzm
- Praca
- Honor
- Radość
- Zdrowie
- Tolerancja
- Mądrość
- Rodzina
- Wiedza
- Wolność
- Bezpieczeństwo
- Szczęście
- Odpowiedzialność
- Przyjaźń

- Miłość
- Prawda
- Szacunek

CELE OGÓLNE:

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19, wojna na Ukrainie),
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Zapewnienie bezpiecznych warunków oraz przyjaznej atmosfery sprzyjającej nauce z uwzględnieniem indywidualnych możliwości i potrzeb edukacyjnych uczniów.
2. Formowanie poczucia godności własnej ucznia oraz kształtowanie postawy akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka.
3. Kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów.
4. Kształtowanie postaw prozdrowotnych, profilaktyka zachowań ryzykownych, wzmacnianie czynników chroniących.
5. Kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego.
6. Wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, solidarności, współpracy, altruizmu.
7. Rozbudzanie ciekawości poznawczej, traktowania wiedzy jako wartości ważnej przez całe życie.
8. Wspieranie ucznia w indywidualnym i wszechstronnym rozwoju, określaniu swoich predyspozycji, umiejętności odpowiedzialnego podejmowania decyzji.

9. Kształtowanie postawy aktywności społecznej.
10. Wychowanie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków

PLAN DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNO-WYCHOWAWCZYCH

Wszystkie działania będą realizowane zgodnie z aktualnymi zaleceniami sanitarnymi.

Cele	Sposoby realizacji
Zapewnienie bezpiecznych warunków oraz przyjaznej atmosfery sprzyjającej nauce z uwzględnieniem indywidualnych możliwości i potrzeb edukacyjnych uczniów.	
Zapewnienie warunków bezpiecznego przebywania uczniów w szkole.	Zapewnienie uczniom bezpiecznego funkcjonowania w placówce zgodnie z zaleceniami sanitarnymi. Zajęcia i różnorodne akcje szkolne dotyczące zasad bezpieczeństwa na terenie szkoły i poza szkołą. Spotkania uczniów z pracownikami Komendy Powiatowej Policji na temat bezpieczeństwa i odpowiedzialności karnej nieletnich. Kontrola bezpieczeństwa poprzez monitoring szkoły, kontrolowane wejścia do szkoły, pełnienie dyżurów przez nauczycieli i pracowników niepedagogicznych. Dokonywanie cyklicznej analizy poczucia bezpieczeństwa uczniów. Zapoznanie uczniów z instrukcjami obowiązującymi w razie ogłoszenia alarmu, również tzw. próbne alarmy. Zapoznanie uczniów ze standardami ochrony małoletnich.

Tworzenie w szkole przyjaznej atmosfery.	Przeprowadzenie zajęć integracyjnych z uczniami rozpoczynającymi naukę w szkole. Organizowanie zebrań oraz spotkań indywidualnych z rodzicami w celu wzmocnienia współdziałania w sferze wychowawczej i profilaktycznej. Zapoznanie uczniów, rodziców i nauczycieli z prawami i obowiązkami dziecka, ucznia, człowieka. Organizacja klasowych i szkolnych wycieczek, wspólnych wyjazdów do teatru, kina i muzeów. Organizacja imprez klasowych i szkolnych o charakterze rozrywkowym, charytatywnym, kulturalnym. Organizacja zajęć rozwijających zainteresowania i zgodnych z potrzebami uczniów. Informowanie o bieżących wydarzeniach szkolnych na stronie internetowej szkoły i szkolnym facebooku. Wdrażanie uczniów do opieki nad uczniami młodszymi przez uczniów starszych. Organizacja uroczystości szkolnych z udziałem rodziców, dziadków i społeczności lokalnej.
Zapobieganie samowolnemu opuszczaniu zajęć lekcyjnych.	Systematyczna kontrola realizacji obowiązku szkolnego i bezzwłoczne zapoznawanie z jej efektami rodziców. Współpraca z rodzicami, Komendą Powiatową Policji i Sądem Rodzinnym w zakresie dbałości o realizowanie obowiązku szkolnego przez uczniów. Nagradzanie uczniów i rodziców za bardzo wysoką frekwencję. Stały nadzór nad uczniami (kadra pedagogiczna i niepedagogiczna).
Budowanie dobrej współpracy z rodzicami.	Zapraszanie rodziców do udziału w uroczystościach szkolnych, lekcjach otwartych, imprezach klasowych i szkolnych. Budowanie przestrzeni na inicjatywy rodziców (np. Dzień Sportu, pikniki rodzinne). Organizacja zebrań rodziców i dni otwartych, indywidualne spotkania nauczycieli z rodzicami. Funkcjonowanie dziennika elektronicznego.

	Współpraca z Radą Rodziców. Współdecydowanie w kluczowych kwestiach dotyczących funkcjonowania szkoły. Organizowanie spotkań dla rodziców ze specjalistami, wykłady, pogadanki na ważne tematy wychowawcze, m.in. dotyczące specyfiki czasu dorastania, obniżenia nastroju, zagrożeń w cyberprzestrzeni oraz zdrowego żywienia.
--	---

Formowanie poczucia godności własnej ucznia oraz kształtowanie postawy akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka.

Kształtowanie umiejętności prawidłowego odczytywania swoich stanów emocjonalnych, poczucia własnej wartości, dawania i otrzymywania wsparcia.	Podjęmowanie tematów dotyczących sfery emocjonalnej i społecznej człowieka podczas zajęć z wychowawcą lub pedagogiem i psychologiem. Współdziałanie uczniów przy realizacji różnego rodzaju zadań szkolnych (kółka przedmiotowe, projekty grupowe, koła zainteresowań, rozgrywki sportowe). Zachęcanie uczniów do aktywnego udziału i samodzielnego organizowania akcji i przedsięwzięć. Działalność grup samopomocy koleżeńskiej oraz Koła Wolontariatu. Promowanie talentów uczniów, stwarzanie okazji do osiągnięcia sukcesów.
--	---

Kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów.

Kształtowanie umiejętności korzystania z autorytetów, w tym patrona szkoły.	Organizowanie dnia patrona szkoły. Promowanie postaci historycznych i żyjących mogących być autorytetami dla młodzieży w tym absolwentów szkoły.
Rozwijanie samorządności i przygotowanie do uczestnictwa w życiu społeczeństwa demokratycznego.	Działalność Samorządu Uczniowskiego i samorządów klasowych oparta na procedurach demokratycznych. Spotkania z przedstawicielami samorządu lokalnego. Organizowanie debat młodzieżowych i lekcji na temat istotnych problemów społecznych.

Rozwijanie tożsamości narodowej i europejskiej.	Udział uczniów w imprezach i konkursach o tematyce regionalnej, patriotycznej. Apele okolicznościowe z okazji rocznic i świąt państwowych. Zbieranie pamiątek, przedstawianie świadków przeszłości ukazujących życie naszych przodków. Korzystanie z oferty lokalnych instytucji kultury. Udział uczniów w wycieczkach turystyczno-krajoznawczych. Udział uczniów w projektach międzynarodowych za pomocą platformy etwinning.
Kształtowanie postaw prozdrowotnych, profilaktyka zachowań ryzykownych, wzmacnianie czynników chroniących.	
Podjęmowanie działań prozdrowotnych i profilaktyka uzależnień.	Propagowanie wśród uczniów wiedzy o substancjach uzależniających i zagrożeniach związanych z ich używaniem. Prelekcje i pogadanki dla rodziców dotyczące problemu uzależnień. Diagnoza zagrożenia środowiska szkolnego uzależnieniami i systematyczne analizowanie uzyskanych wyników. Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną oraz Sanepidem. Współpraca z Komendą Powiatową Policji w zakresie przeprowadzania warsztatów, n/t higieny, zdrowia psychicznego i szkodliwości stosowania używek.
Działania szkoły przeciwdziałające agresji i przemocy.	Organizowanie zajęć profilaktycznych dla uczniów poruszających problematykę zachowań agresywnych i sposobów radzenia sobie z nimi. Organizowanie szkoleń i prelekcji dla rodziców i nauczycieli z zakresu profilaktyki uzależnień, zachowań ryzykownych, agresji, autoagresji itp. Zwrócenie uwagi na zagrożenia wpływające ze świata wirtualnego (prelekcje, pogadanki, apele, filmy dydaktyczne). Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły. Współpraca z kuratorami sądowymi i innymi instytucjami wspomagającymi rodziców i uczniów zagrożonych

	demoralizacją.
Propagowanie zdrowego stylu życia i zdrowia psychicznego.	Ukazywanie młodzieży aktywnych form spędzania wolnego czasu: wycieczki, koła zainteresowań, zajęcia sportowe. Realizacja zajęć z zakresu propagowania zdrowego odżywiania i zapobiegania zaburzeniom odżywiania i Przeprowadzanie akcji szkolnych z udziałem rodziców promujących zdrowy styl życia. Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami higieny i skutkami nieprzestrzegania jej. Realizacja profilaktyki zdrowego uzębienia (fluoryzacja). Wdrażanie uczniów do utrzymywania w czystości miejsca pracy. Udział uczniów w konkursach o tematyce zdrowotnej. Zapoznanie uczniów z zasadami udzielania pierwszej pomocy. Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji. Wdrażanie strategii redukcji stresu np.: ćwiczenia oddechowe, techniki relaksacyjne.

Kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego	
Podjęmowanie działań na rzecz ochrony środowiska i ekologii.	Poruszanie tematyki dotyczącej dbałości o środowisko naturalne, ochrony przyrody i ekologii. Włączanie uczniów do akcji o charakterze ekologicznym: „Sprzątanie świata”, „Dzień Wody” „Dzień Ziemi” itp. Kształtowanie wśród uczniów umiejętności obserwowania przyrody i uświadamianie odpowiedzialności za czystość środowiska. Zapoznanie i współpraca z wybranymi instytucjami działającymi na rzecz ochrony środowiska.
Wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, solidarności, współpracy, altruizmu.	
Kształtowanie umiejętności nawiązywania właściwych relacji międzyludzkich.	Wpajanie nawyków kulturalnego zachowania i kształtowanie kultury języka. Kształtowanie postawy życzliwości i bycia dobrym wobec rówieśników, rodzeństwa, rodziców, osób starszych, nauczycieli. Promowanie postawy szacunku do siebie, innych i otoczenia. Uczenie tolerancji w stosunku do drugiego człowieka. Wskazywanie innych niż media społecznościowe form kontaktu z drugim człowiekiem, ograniczenie możliwości korzystania z telefonów podczas przerw międzylekcyjnych. Uczenie umiejętności rozpoznawania stanów emocjonalnych i rozwiązywania konfliktów bez używania przemocy, wprowadzanie metod mediacji i negocjacji. Podjęmowanie działań o charakterze charytatywnym, wolontariat.

Rozbudzanie ciekawości poznawczej, traktowania wiedzy jako wartości ważnej przez całe życie.	
Rozwijanie ciekawości poznawczej, zachęcanie do rozwijania pasji.	Rozwijanie motywacji uczniów do nauki. Tworzenie warunków do osiągania sukcesów z uwzględnieniem indywidualnych predyspozycji uczniów. Promowanie sukcesów uczniów – na stronie internetowej szkoły , facebooku, na tablicy „szkolnych sukcesów”, w mediach lokalnych. Organizowanie konkursów tematycznych. Motywowanie uczniów do udziału w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.
Wyrównywanie wiedzy uczniów i zmniejszanie zaburzeń rozwojowych.	Realizowanie zajęć dla uczniów w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej stosowanie się do indywidualnych potrzeb uczniów i zaleceń PPP. Realizowanie zajęć dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach. Kierowanie uczniów do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w celu uzyskania pełnego obrazu przyczyn trudności szkolnych. Współpraca z rodzicami w sferze organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dzieciom.
Wspieranie ucznia w indywidualnym i wszechstronnym rozwoju, określaniu swoich predyspozycji, umiejętności odpowiedzialnego podejmowania decyzji.	
Przygotowanie do podejmowania decyzji i ponoszenia odpowiedzialności za ich skutki.	Kształcenie umiejętności komunikowania się w różnych sytuacjach i okolicznościach oraz wyrażania własnego zdania. Promowanie postępu w uczeniu się i zachowaniu, prezentowanie osiągnięć uczniów. Ukazywanie potrzeby istnienia norm społecznych regulujących zachowania ludzi. Realizacja zajęć z zakresu doradztwa zawodowego i planowania dalszej drogi kształcenia. Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.(webinar w ramach projektu "Makeitclear - educatingyoungpeopleagainstdisinformation online", którego celem jest rozwijanie u młodzieży kompetencji informacyjnych, a także świadomego i krytycznego podejścia do treści udostępnianych w mediach).

Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własny rozwój.	Rozwijanie kompetencji takich jak kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, współpraca, myślenie krytyczne. Realizacja zajęć z zakresu samopoznania i samorozwoju. Wdrażanie do ustawicznego uczenia się i samodoskonalenia. Organizowanie konkursów i zawodów sportowych z udziałem rodziców. Organizowanie dla uczniów warsztatów i zajęć z zakresu techniki pracy umysłowej. Udział w spektaklach filmowych i teatralnych odbywających się w placówkach kulturalnych w naszym regionie. Wprowadzanie uczniów w świat kultury.
Kształtowanie postawy aktywności społecznej.	
Wspieranie inicjatyw społecznych.	Współpraca Rady Pedagogicznej z Radą Rodziców. Organizowanie przez młodzież i rodziców imprez szkolnych i klasowych. Organizacja akcji promujących ideę wolontariatu. Działalność Samorządu Uczniowskiego i samorządów klasowych. Otwartość kadry pedagogicznej i dyrekcji szkoły na inicjatywy uczniowskie i rodzicielskie. Wieloaspektowa aktywizacja uczniów podczas bieżących lekcji.

EWALUACJA:

Program Wychowawczo-Profilaktyczny nie jest dokumentem zamkniętym, może ulegać zmianom wraz ze zmieniającą się sytuacją wychowawczą szkoły. Analiza jego skuteczności będzie podlegać bieżącemu monitorowaniu oraz ewaluacji. Działania wychowawcze będą systematycznie co roku modyfikowane.

Sposoby zbierania informacji:

- obserwacja uczniów w różnych sytuacjach szkolnych;
- rozmowy z nauczycielami, uczniami, rodzicami;
- analiza dokumentów;
- ankiety dla uczniów, rodziców i nauczycieli
- wymiana spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli;
- analizy przypadków.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Sokółkach w dniu